

روابط ایران و جمهوری آذربایجان در سالی که گذشت

مسئولین دو کشور با دور اندیشی و خویشتن داری مسیر توسعه را هموار کردند و در چهارماه گذشته ما شاهد گام های بلندی برای توسعه روابط بودیم

خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

پاک آئین، محسن - مسئولین دو کشور با دور اندیشی و خویشتن داری مسیر توسعه را هموار کردند و در چهارماه گذشته ما شاهد گام های بلندی برای توسعه روابط بودیم.

قاعدتا روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان به دلایل قرابت های جغرافیایی، سوابق تاریخی و اشتراکات فرهنگی و دینی و مولفه های اقتصادی مثل ظرفیت های تجاری، شبکه ی ارتباطی و ترانزیت کالا و انرژی می تواند استراتژیک و با چشم اندازی مثبت باشد. با این وجود، در سال 1391 مناسبات دو کشور دارای فراز و نشیب هائی بود و در مقاطعی از جمله به هنگام بروز اختلافات ناشی از برگزاری مراسم یوروویژن در باکو، سوء تفاهماتی بین طرفین بروز کرد. بنابراین، در مقطع کوتاهی شاهد التهاب در روابط دوجانبه ایران و آذربایجان بودیم، اما خوشبختانه با درایت مسئولین دو کشور این وضعیت مدیریت شد و به تدریج آرامش و اطمینان جایگزین فضای سابق گردید.

در عین حال، شرکت «المار محمدیار یاروف»، وزیر خارجه جمهوری آذربایجان در شانزدهمین نشست سران کشورهای غیر متعهد و پیوستن این کشور به جنبش غیر متعهدها گامی موثر در ارتقای سطح روابط بود. از سوی دیگر «سید عباس عراقچی»، معاون آسیا و اقیانوسیه وزارت امورخارجه به باکو سفر کرد و در چارچوب کمیته مشورتی سیاسی دیدار مفیدی با همتای خود داشت. اقدام مثبت باکو در پذیرش سریع سفیر جدید و دریافت استوارنامه با فاصله دو روز از حضور وی در باکو و سفر دکتر احمدی نژاد، رئیس جمهور کشورمان به باکو برای شرکت در اجلاس سران کشورهای عضو سازمان همکاری های اسلامی، که چند روز پس از اعزام سفیر جدید رخ داد، و گفتگوهای سازنده و اعتماد ساز دو رئیس جمهور و همچنین وزرای امورخارجه دو کشور موجب آغاز حرکت جدیدی برای پیشرفت مناسبات شد.

به اعتقاد من ایران و جمهوری آذربایجان، دارای ظرفیت های بسیار موثری هستند که شناخت این ظرفیت ها می تواند به همگرایی دو طرف کمک کرده و دو کشور را به شرکای راهبردی تبدیل کند. باکو به نقش و جایگاه رو به رشد ایران در جهان و منطقه آگاهی دارد و حضور فعال ایران در حل و فصل مناقشه «قره باغ» را به نفع استقرار صلح و امنیت در منطقه و حراست از تمامیت ارضی خود می داند. جمهوری اسلامی ایران نیز جمهوری آذربایجان را کشوری مهم در منطقه و دریچه ای به سوی قفقاز تلقی می کند و در حوزه های تجاری، ترانزیت و انرژی با توجه به مرزهای زمینی و دریائی مشترک، علاقمند به تحکیم مناسبات خود با باکو می باشد.

روابط مطلوب میان ایران و جمهوری آذربایجان می تواند به ثبات و تعادل در منطقه بینجامد و نقش مهمی در حفظ صلح و ثبات دو کشور ایفا کند. در عین حال اعتقاد دارم که عناصرثالثی تلاش دارند فضای روابط دو کشور را تحت تاثیر قرار دهند، در این ارتباط نقش قدرت های فرمانطقه ای مشهود است و به عبارتی روابط جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران نیازمند مراقبت و توجه بیشتر مقامات دو کشور است .

خوشبختانه در ماه های اخیر، طرفین تلاش خوبی برای تاکید بر اشتراکات و استفاده از فرصت ها برای تحکیم مناسبات به خرج دادند که نشان از توجه طرفین به اهمیت روابط بود. در واقع مسئولین دو کشور با دور اندیشی و خویشتن داری مسیر توسعه را هموار کردند و در چهارماه گذشته ما شاهد گام های بلندی برای توسعه روابط بودیم.

با دیدارهای مستمر مقامات مرزی، برخی اختلافات که تقریبا به دردهایی مزمین تبدیل شده بود، سریعاً حل شد و قرار است دیدارهای مرزبانان بطور منظم صورت پذیرد. با ملاقات معاونین گمرک دو کشور و متعاقبا دیدارهای ماهانه مدیران کل گمرک، مشکلات گمرکی کمتر شده و تسهیلات برای تردد کالا و مسافر افزایش یافته اگرچه هنوز تا وضعیت مطلوب فاصله دارد. در نتیجه کامیون ها بین دو کشور در رفت و آمده هستند و مشکلات ترانزیتی کاهش یافته است.

در سال 91 محافل مرتبط با امریکا و اسرائیل تلاش داشتند با انتشار اخباری مبنی بر همکاری های نظامی رژیم صهیونیستی با آذربایجان یا استفاده ناتو از خاک آذربایجان بر علیه ایران، بین دو کشور اختلاف ایجاد کنند. خوشبختانه مقامات جمهوری آذربایجان به سرعت این اخبار را تکذیب کردند و نشان دادند که دولت آذربایجان به خوبی اهمیت داشتن روابط خوب و با ثبات با ایران را حس کرده است.

آزادی آثار بایراملی خبرنگار محلی صدا و سیما، تبادل زندانیان و انتقال 33 نفر از محبوسین ایرانی به کشورمان، سفر آقای جلیلی دبیر شورای امنیت ملی به باکو و گفتگوهای سازنده ای که با رئیس جمهور آذربایجان داشتند، سفر استاندار مازندران به باکو که آثار اقتصادی مثبتی داشت و سفر معاون وزیر انرژی جمهوری آذربایجان به تهران از گام های سازنده ای بود که چشم انداز مثبت مناسبات فیما بین را ترسیم می کند.

معتقدم در سال آتی نیز آذربایجان کماکان جایگاه استراتژیک خود را در سیاست خارجی ایران حفظ خواهد کرد، چرا که دولت ایران خواستار پیشرفت و توسعه آذربایجان است. اگرچه در سال 1391 مبادلات اقتصادی بین ایران و جمهوری آذربایجان رشد 30 درصدی داشت اما این روابط ظرفیت رشد بیشتر را دارد و باید از پتانسیل های موجود بین دو کشور آنچنان استفاده گردد تا آذربایجان به یکی از شرکای اصلی تجاری ایران تبدیل شود. رسانه های دو کشور که در ماه های اخیر نقش مثبتی در انعکاس واقعیت ها و معرفی ظرفیت های دو کشور داشته اند، کماکان می بایست نقش سازنده خود را در جهت تامین منافع تهران و باکو ایفا نمایند. فکر می کنم روابط دو کشور بدون تاثیر پذیری از روابط با دیگر کشورها می تواند رشد کند و موجب تامین منافع بلندمدت طرفین گردد./خ

پایان پیام.